

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 29 (301)

1. oktoobril 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 1000.—
 poolaastas . . . . . „ 500.—
 veerandaastas . . . . . „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas . . . . . Mk. 800.—
 poolaastas . . . . . „ 400.—
 veerandaastas . . . . . „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.— || 1/4 lehek. Mk. 1000.—
 1/2 „ „ 2000.— || 1/8 „ „ 500.—
 1/3 „ „ 1350.— || 1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75°/o, tekstis 100°/o kallim.

Aadressi muutmine 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) A. Dadashev, Erakaebuse korras jälgitavaist kuritegudest. 2) A. Liit, Psühholoogia ja ülekuulamistehnika kuriteo andmestiku selgitamisel. 3) K. Reinberg, Kas politseikooli või politseireservi? 4) K. Kütt, Konstaablitel puudub telefon. 5) Välispolitsei Stokholmis. 6) G. Muikmann, Käsi- ja püssigranaadid tänavvõitluses. 7) H. Tann, Lauatennis politseisse. 8) Ametlik osa. 9) Kuulutusi.

Erakaebuse korras jälgitavaist kuritegudest.

A. Dadashev.

Seadus ei anna kindlat nimetust seda liiki kuritegudele. Praktikas kannavad nad nimetusi kas „mitteofitsiaal, erakuriteod“, „leppeteel lõpetatavad kuriteod“ ehk „erakaebuse korras jälgitavad kuriteod“. Lühiduse mõttes nimetan neid siinkohal „erakuritegudeks“.

Nende kuritegude teoreetiline läbitöötamine on üsna laialdane. Puht abstraktsete või praktikas liig eemal osutuvate küsimuste kõrval, kuni viimase ajani, kuuludid arutlemisele ka säärased küsimused, millised ühel määral teooriaga esile manab ka igapäevane tegevus nii kohtu- kui politseikorraldustes.

Jättes kõrvale neid küsimusi, millised võivad omada tähtsuse üksnes kohtule, püüan vaid vaadelda ainult neid küsimusi, millised enam-vähem politsei tegevusse kuuluvad.

Järjekindluse mõttes tuleb mul juba alguses peatuda, kõigile hästituntud, õigusemõistmisele omastel seisukohil. See oleks eestkätt erakuritegude põhijagamisi. Kõigile neile on ühiseks tunnuseks asjaolu, et jälgimise initsiatiiv nende kuritegude kordasaatmisel ei kuulu mitte valitsuse organite võimkonda, vaid eraisikutele, kelle kaebuseta asja ülesvõtmine ei või algatust leida. Siis aga tuleb juba lahkuminek: osa erakaebe korras algatud asju võib lõpetada leppe teel, osa neist aga säärast lepet ei luba, s. o. eraisikutele õiguse jättes ainult asja algatamiseks (nimelt missuguste — seda täpselt allpool), kuna edaspidist asjakäiku juba ametisikute hoole usaldades, kes säärasel asjaajamisel tegutsevad väljaspool igasugust rippuvust kaebaja tahtest.

Küsimus, millistelt alustelt lähtudes,

viis seadus sarnased kuriteod mitteoffitsiaalsete liiki, osutub eriti huvitavaks, mitte üksnes teoreetilises, vaid ka praktilises mõttes, sest mitmesuguste erakaebuse asjade määruste tõlgitsemiste juures ei või need alused omada eesõigustatud tähtsuse, kuid uurimine selles sihis on seotud säärase praktikast eemale ulatuvate küsimustega ja viiks meid puht teoreetilisse õhkkonda, mis sugugi ei vastaks käesoleva kirjutise üldisele iseloomule. Seepärast toon siinkohal, arvestades seda kui tõsiasja, ainult paragrahvilise loendi (peretshen) erakuritegude kohta, liigitades neid kahte põhi gruppi, millest ülalpool rääkis. Leian, et säärase loend praktilisteks otstarveteks eriti tähtis, sest meie kriminaalseadused ei juhi erakaebuse korras jälgitavate kuritegude leidmiseks sinna, kus neid harilikult oodata võiks, s. o. ei seadustiku üldosas ega paragrahvides, mis antud kuritegu käsitavad, vaid peatüki lõpul, kus aga kergesti võib ta tähelepanematuks jääda.

Loend:

I. Lepet lubavad kuriteod, s. t. milliste järele asja algatamine ja edaspidine ajamine on eraldatud prokuröri ja politsei valvelt.

Vana nuhtlus seadustiku järele paragrahvid: 1039 ja 1040 (kui kahjusaaja eraisik) asendanud §§ 530—540 u. n. s. („R. T.“ nr. 59/60 — 1920. a.), 1185, 1187, 1353, 1357, 1364—1367, 1377, 1381, 1382, 1496 märkus, 1531, 1534 märkus, vaata „R. T.“ nr. 59/60 — 1920. a., 1535 märkus, vaata „R. T.“ nr. 59/60 — 1920. a., 1539 märkus, vaata „R. T.“ nr. 59/60 — 1920. a., 1566, 1567, 1582, 1585, 1592, 1599, 1591, 1605 märkus, 1616—1625 märkus, 1664 märkus, 1675 märkus, 1683—1685 (asendatud §§ 620 kuni 622 u. n. s.).

Uue nuhtlus seadustiku järele paragrahvid: 18, 18¹, 19, 51³, 84, 103, 130 (vaata „R. T.“ nr. 59/60 — 1920. a.), 131 (vaata „R. T.“ nr. 59/60 — 1920. a.), 131¹, 132—142 (vaata „R. T.“ nr. 59/60 — 1920. a.), 143, 145, 146, 146¹—153, 153¹, 155, 156, 158 (punkt 1 ja 5 — erametsad).

II. Lepet mittelubavad kuriteod, s. t. milliste järele kahjusaajal eraisikul üksnes jälgimise algatusõigus.

Vanas nuhtlus sead. §§ 1523—1526; 1528—1530;; 1532; 1549—1551 ja 1040 (nüüd u. n. s. §§ 530—540) trükkis ilmunud ametasutiste, korralduste ja ametnikkude

teotamiste juhtumustel (Kr. kohtup. sead. § 1213¹ ja kr. kassats. departem. otsuse 1907. a. nr. 9 põhjal). Vaata ka §§ 1580, 1581; 174. Mõlemaid loendeid võiks nimetada täiuslikkudeks paragrahvidele toetiste mõttes, kui need loendid poleks sisaldanud §§ 1496, 1675 j. t. märkusi. Need märkused ühelt poolt teevad toetise tähendatud paragrahvidele liig laialdaseks ja teisest küljest säärase toetise mittesoovitavaks, sest neis märkustes ettenähtud kuriteod ei oma igakord offitsiaalilmet, vaid üksnes neis samus märkustes ettenähtud tingimustel, s. t. näiteks, mitte kõikide varguste suhtes, vaid mis aset leidnud laste suhtes vanemate vastu või überpöördukt.

Siirdun nüüd küsimuse vaatlemisele, nimelt kes on õigustatud algatama kriminaal jälgimist kõikidel loendatud kuritegude juhustel.

V. n. s. oma üldosas (§§ 157 ja 159) räägib, et erakuritegude puhul kaebuse esitamisoõigus kuulub neile eraisikutele, kes on haavatud või teotatud seadusvastaste tegudega. Rahukohtu nuhtlus seadustik (§§ 18 ja 19) määrab, et seda õigust võivad kasutada üldse isikud, kelle au, isik või varandus on kannatanud, või nende abikaasadel, vanematel või eestkostjail, ja ka need isikud, kes kannatanud kahju varguse, keelmuse, võõra vāra omandamise läbi abikaasade, samuti ka vanemate ning laste vahel ja ainult § 18¹ märgib täpselt, kes võib end pidada kahjusaajaks metsa raiumiste asjus.

Kui pöördume nende seadustikkude eriosa juure, siis näeme, et r. n. s. selles osas käsitavat küsimust üldse ei puuduta. Nuhtl. sead. aga oma paragrahvistikus püüab kõrvaldada kahtlust tekitavaid paragrahve ja katsub täpselt kindlaks määrata, kes nimelt võib osutada kahjusaajaks igal üksikul kuriteo juhusel. Nii paragrahvid 1185, 1187 ja 1188 märgivad kahjusaajana peremeest; § 1375 — „meister või keegi teine“; § 1377 — „meister“; § 1496 märkus esimene — „haavu või kehavigastusi saanud isikud“ jne. Ma ei arutle seda loendit täielikult, ent ka tehtud väljavõtteist selgub, et nuhtlus seadustik ka seal, kus püüab täpse mõiste anda kahjusaajast (§§ 1364—1367, 1381 ja 1382 üldse ei näita, kes kahjusaajana esi- neb), kaugeltki ei lahenda kahtlusi, vaid just vastupidi, sagedasti piirdub §§ 157 ja 159 kordamisega, millistes omakord on antud laialivalguvad tunnused, nagu

„au haavatud“; „teotatud“; „kahju ja häda kannud“ jne.

Et näha, kui võrra nende tunnuste järelle raske on kindlaks määrata, kes nimelt esineb kahjusaajana, selleks on küllalt, toetudes kas või järgmisele, endises vene kohtupraktises ettetulnud juhusele: Keegi Finglert rentis linnalt maksude kogumise aastalaadale sõitjailt. Maksude sissenõudjaks saatis ta Elias Funks'i. Laadal aga hakkasid Funks'i mitmed talupojad peksma, nii et viimane oli sunnitud laadalt põgenema ja seega ka Finglert'ile raha kogumisest loobuma. Kes osutub siin kahjusaajaks, kas Finglert, Funks või nad mõlemad? Lähtudes nuhtlus seadustiku üldiseist juhtmõttest näib, et nemad mõlemad võivad pretendeerida kahjusaaja seisukohale, sest üks kandis teoga auhaavamist ehk vägivaldale, kuna teine — varanduslik kahju. Kahtlemata on see siiski vale, sest kui nii laialt kahjusaaja mõistet tõlgitseda, siis oleks mistahes kuriteo juures kahjusaajaid määratu, sest kaudsed kahjud ning isegi auhaavamised võivad osutada kordasadeks ka isikutele, kes kahjusaaja üleval pidada, nende sugulastele jne. Edasi on kahtlemata küsimus ka sest, mis nimelt „kahjusaaja“ termini all tuleb mõista, meie seadustes lahendamata. Lahendust tuleb otsida, kas terve rea seadusandliste põhijoonte mõtetest või jõuda temani puht teoreetiliste kaalutluste alusel. Tähendatud küsimuse lahendamiseks oli pühendatud terve rida kirjutisi ja isegi monograafe, ent tulemused olid seevõrra vastukäivad ja vaieldavad, et mõned juristid, nagu, näiteks, List, tulid veendumusele, et tähendatud mõiste täpselt pole üldse kindlaks määratav. Vene autorite keskel leidis erakaebuse korras jälgitava te kuritegude küsimus eriti põhjalikku käsitlust senaator von Rezoni poolt ja eradotsent Taubergi laialdastes monograafides. Meelsamini peatun von Rezoni

arvamustel, kelle uurimustes praktilistele küsimustele on antud märksa rohkem tähtsust, kui puht teoreetilistele. Mainitud autor, peale väga keerulist argumentatsiooni, mida ma aga siinkohal ruumi kokkuhoiu mõttes lähemalt ei puuduta, jõuab väga arusaadavale ja täiesti elulisele tulemusele: „mitte kõik, kaebusi sisse andma õigustatud isikud ei osutu kahjusaajaks erasuüdistuse korras jälgitavate kuritegude puhul, vaid üksnes need, kelle huvid ja õigused on rikutud sellel iseäralisel viisil, mis vastab antud üleastumise sisule, s. t. nagu harilikult räägitakse „vahendituid kahjusaajad“. „Rahvakeele“ tõlgitsetuna tähendaks, et kui mina kedagi peksan, siis vahendituks kahjusaajaks osutub nimelt see, keda ma peksan, mitte aga isikud, kelle huvid võisid seeläbi kaudselt kannatada.

Loomulikult võimaldab säärane määrang rea tõsiseid vastuväiteid. Näiteks, mis pärast vägistamise puhul kriminaal nõudeõigust mitte üksi vägistatu, vaid ka tema vanemad võivad kasutada. Vastuväitele võib omakord vastata, püüdes aga juba üksnes praktilisel pinnal, et tähendatud vanemate õigus kui kõrvalekaldumine üldisest põhimõttest, on seaduses otsekoheselt ette nähtud; seejuures ka selle üldisest põhimõttest kõrvalekaldumise enese olemasolu on siin kaunis kahtlane, sest juba ajalooliselt loetakse suguvõsa ja perekonna au rikutuks mõne üksiku liikme au haavamise. Nii ehk teisiti võimaldab von Rezoni määrang, kuigi mitte igakord, siiski enamail juhul, kõrvaldada praktilisi raskusi.

Vaadeldud küsimus osutub eriti oluliseks, sest igast tema otsusest, erakuritegude juures, oleneb ka asja enese tekkimine: teda ei või algatada, ent algatatud kuulub lõpetamisele, kui kaebus on esitatud isiku poolt, kes ei ole seks õigustatud. (Järgneb.)

Psühholoogia ja ülekuulamistehnika kuriteo andmestiku selgitamisel.

Politseiinspektor A. Liit.

Ülemise pealkirja all ilmus käesoleva aasta kevadel tuntud saksa kohtutegelase ja kohtulise psühholoogia uurija dr. Albert Hellwigi sulest üle 300 leheküljeline raamat, mis, nagu väljendab seda juba pealkiri, on pühendatud peamiselt

psüühiliste nähtude vaatlemisele, mille järgimis- ja kohtuvõimud puutuvad kokku kuritegude selgitamisel. See kriminalistika haru on köitnud ammust ajast uurijate tähelepanu, mille tulemuseks suur hulk huvitavat materjali, kuid seni puu-

duš (meile kättesaadavamates keeltes) teos, mis oleks käsitanud tähendatud ala enam-vähem tervikuna süstematiseeritud kujus. Dr. Hellwigi raamat kõrvaldab selle puuduse.

Toon allpool tähendatud raamatu lühikese ülevaate, et äratada huvi asja vastu meie politseitegelasis. Kes tahab täiendada oma teadmisi ses suunas — ja see kuuluks küll iga kuritegude jälgimisest osavõtva ametniku programmi — see muretsegu endale dr. Hellwigi raamat*).

Dr. Hellwigi raamat sisaldab peale kohtulise psühholoogia tundmise tarve põhjendamisele pühendatud sissejuhatuse järgmised peatükid: ülekuulaja (politsei-ametniku, kohtuniku, eksperdi) psühholoogia, ülekuulatava (süüdistatava, tunnistaja) psühholoogia, ülekuulamistehnikast üldse, ülekuulamistehnika üksikasjaliselt (süüdistatava ülekuulamine, tunnistaja ülekuulamine) ja protokoleerimistehnika.

Kohtulise psühholoogia ülesandena nimetab autor kohtulisel asjaajamisel asetleidvate mitmekesiste nähtude vaatlemist psühholoogilisest vaatepunktist ning sel teel pikema aja jooksul ammutatud kogemuste süstemaatilist mahutamist tüüpidesse ja üldistesse reeglitesse.

Vaadeldes praktilise õigusmõistmise teenistuses seisva juristi tegevust, leiab autor, et see seisab peaaegaliselt vaielust äratavate teoasjaolude otsustamises ning hoopis vähemas määras õigusküsimuste lahendamises juriidiliste meetodite järelle. Iga seesugune otsustus kujutab aga endast psüühilise akti, mis omast kohast kujuneb terve rea teiste psüühiliste aktide lõpptulemuseks, mille tuletamisest võtsid osa kaebealune, tunnistajad, asjatundjad, politseiametnikud, kohtu-uuriija, prokurör, kaitsja ja kohtunikud. Iga seesugune psüühiline akt ulatab tagasi teo jälgedele, andes viimaseid edasi kas enam-vähem vahetumalt, näit. kaebealune, pealtnägijad või -kuulajad, võttes neid kokku aruande või protokollil näol, seega igatahes hädakorral neid ka töötades ja kujundades ümber, või jälle asudes nende vastu mõnesugusest kritiseerivast hinnangust juhitud seisukohale. Et siin jääb eksimisele küllalt laialisi võimalusi, seda tõendab kõige kujukamalt

*) Dr. Albert Hellwig, Psychologie und Vernehmungstechnik bei Tatbestandsermittlung, Dr. P. Langenscheidt, Verlag, Berlin, W 57.

kohtueksimuste suur arv. Siit tekib vajadus abinõude otsimiseks, mis aitaksid tagada suurimat täpsust nii tähtsas toimingus nagu seda on õigusmõistmine, ja ühe seesugusena näeb autor jälgimisest ja kohtumõistmisest osavõtivate ametnikkude ettevalmistamist kohtulise psühholoogia tundmises. Eel kõige peame tundma oma enda tegutsemiste psühholoogilisi aluseid, peame teadma, kui kergesti võime eksida. Peame tundma kaebealuse, tunnistajate kui ka asjatundjate hinge ja lõpuks peame tegema endile selgeks, missugused näpunäited on tuletatavad forensilise psühholoogia saavutustest ülekuulamiste ja protokoleerimise heaks kordaminekuks.

Asudes analüüerima ülekuulaja psühholoogiat, vaatleb autor kõigepealt ülekuulamise eesmärki. Sellasena näeb ta püüet tuua kuuldavale ülekuulatava parima teadmise selgitamiselolevast teoasjaolust. See maksab ühtviisi kõikide ülekuulamiste kohta, olgu need võetud ette politseiametniku, kohtu-uuriija või kohtuniku poolt. Eesmärk saavutatakse aga üksnes siis, kui ühest küljest ülekuulatav tahab ja jaksab tuua esile oma parima teadmise asjast ning kui teisest küljest ülekuulaja ei ole üksinda hea protokoleerija, vaid eelkõige suudab täieliselt mõista ülekuulatavat, olles ühtlasi juhitud tõsisest tahtmisest tõepäraselt fikseerida ülekuulamise tulemusi.

Ainult mõlemapoolsest heast tahtmisest ei ole veel küllalt. Tähtis on see, kuidas asutakse seatud eesmärgi taotlemisele. Suurima tarkuse ses suhtes võtab dr. Hellwig kokku järgmisse lausesse: „Kes tahab, et teised inimesed avaksid talle südamed, sel endal peab olema varuks õiglane sõbralik süda, see ise peab omama sügava arusaamise inimlikkusest ja ülemäärainimlikkusest ning see peab sundimatult väljenduma viisis, millega ta kohtleb tunnistajaid või süüdistatavat.“ Kuid seesugune inimsõbralik olek ei tohi muutuda ometi nõrkuseks ülekuulatava vastu. Ülekuulaja peab võima näidata õigel ajal ja kohal üles ka energiat, kui ta märkab, et tema õiglast inimsõbralikkust tahetakse kasutada ninapidivedamiseks. Energiline käsitlus ei tohi aga ulatuda välja rahulisest asjalisest toonist Kohatumaks nimetab autor ka jaheda kuiva ametliku tooni tarvitamist ülekuulamistel, eriti laiduväärseks aga — pil-

get, ironiseerimist või naeruvääristamist ülekuulitava aadressil.

Teiseks väga tähtsaks teguriks õige ülekuulamistagajärje saavutamisel peab autor ülekuulaja objektiivsust. Selleks ülekuulaja peaks olema vaba igasugustest sihilistest kõrvalmõjudest. Nii laidab näit. dr. Hellwig neid juhtivaid politseiametnikke, kes hindavad oma alluvate ametnikkude tublidust selle järele, kui palju nende poolt toimetatud juurdlustest läheb kohtusse või kohtu-uurijale süüdistusega; tõsine hindamine peaks sündima aga selle järele, kui palju vastava ametniku juurdluste põhjal tõstetud süüdistustest lõpeb tõepoolest ka süüdimõistmisega. Edasi mainib autor ennakvaate hädaohtu, mis iseäranis suures määras varitseb politseiametnikke. Olles seatud võtma ette kõige esimesi samme kuriteo selgitamises, kuulates üle tihti ainult osa tunnistajaid ja needki ilma süüdistatava juuresolekuta, kes oleks võinud juhtida tähelepanu lausa ekslikkudele tunnistajate seletustele, tundes seega ainult osaliselt teo andmestikku, politseiametnik eriti kergesti kaldub pidama tõeliseks süüaluseks isiku, kellele esimesena langes kahtlus. Tekib seesugune ennaksüüdistus juba jälgimise algul, siis võivad olla sellel teinekord koguni kurvad tagajärjed ja nimelt sel juhul, kui politseiametnik oma esialgse vaate mõjul muutub seevõrd ühekülgselt, et laseb hoopis silmist vastupidised asjaolud, murdes, maksu mis maksab edasi kord juba võetud suunas. Ennakvaade võib tekkida aga ka vastupidises sihis, kui ülekuulaja millegipärast hakkab pidama isikut, kelle vastu olemas mõnesugused süüdistavad asjaolud, väljaspool igasugust kahtlust.

Tõugetandvana võib esineda siin peale muu ka ülekuulitava välimus ja esinemine, tema nägu, riietus, väljendusviis, kaitsevõtted, mis jätavad ülekuulajasse kas hea või halva mulje temast. Seesugused nähtused on seda enam tähtsad, et meie võime alistuda neile alateadlikult.

Ennakvaatest toob autor järgmise näite. 1919. a. tõsteti Frankfurdis kellegi halva kuulsusega isiku vastu süüdistus, ta olevat käinud hüpnootsi abil kellegi naisterahvaga kombustusvastaselt ümber. Pärast neljakuulist eeluurimisvangistust oldi sunnitud lõpetama tema vastu süüdistus, kuna ei võidud teha kindlaks, kas süüspandav tegu leidis üldse aset, veel enam

— see näis isegi kõrgel määral võimatu. Esimese suggestiooni selles suunas, et siin igatahes olevat tegemist hüpnootsi kuritarvitamisega, andis politseiasutus, kelle kokkuseatud avaldusprotokollis leidis lause: „Otsustades asja seisukorra järele, K. peab olema pannud hüpnootsi abil toime seesuguseid kuritegusid juba mitmel korral. K. näib olevat kardetav suurkelm...“ Kuivõrra erapoolik oli politseiasutus, see paistab aruannetest, mis mõni päev hiljem ilmusid Frankfurti ajakirjanduses ja oma loomult näivad olevat pärit politseist. Ühes seesuguses, mis ilmus pealkirja all „Hüpnootsi kammitsas“ loeme: „Üldkardetav toimija on endine kelner ja praegune liiakasuvõtja Villiam K., kes varemalt mitu korda karistatud. K. elas siin sissekirjutamatult kellegi naisterahva juures. Ta on otsitav kolme otsimiskirja järele. Kuna on tegemist üldkardetava roimariga, siis võib oletada, et tal on olnud veel rohkemgi ohvreid. Kahjukanmatajaid palutakse tungivalt pöörduda kriminaalpolitsei poole.“ Seesugused eelteated on äärmiselt kardetavad, kuna nad ühekülgselt häälestavad avaliku arvamise, mis omakord võib mõjutada tunnistajaid, asjatundjaid ning võib olla ka kohtunikke. Samas kohtuaktis leiduv Kasseli kriminaalametniku aruanne, keda paluti koguda teateid K. eluviiside üle Kasselis 1. okt. 1918. a. kuni augustikuuni 1919. a., pole vähem huvitav. Ametnik tegi kindlaks, et K. on elanud Kasselis mitmes korteris, kust talle aga igakord lühikese aja pärast üles öeldud, kuna ta pidanud ööd kui päevad elavat läbikäimist naisterahvastega. Kas K. seejuures ka oma armukeste kulul elanud, seda pole läinud korda kindlaks teha; esinenud pole ta seesugusena igatahes mitte. Naisterahvastega läbikäimine sündinud tähelepanu äratamata, nõnda et ükski korteriomanikkudest ei tunne K-ga läbikäinud naisterahvaid. Kas K. on õppinud ja kasutanud hüpnootsi, seda pole läinud korda kindlaks teha. Vaatamata kõigele lisab aga see tubli kriminaalametnik juure: „Ometi on olemas tungiv kahtlus, et K. on tarvitanud hüpnootsi naisterahvaste juures, kellega ta käis läbi.“

Autor arvab, et iga kogenud kohtunik tunneb juhtumusi, kus politseiametnikud ennakvaate mõjul ei võtnud küllalt arvesse süütaust tõendavaid asjaolusid. Et

seesugustel juhustel harilikult puuduvad küllaldased süütoendused, siis püütakse taotleda iga hinna eest ülestunnistust ja unustatakse end seejuures mõnikord seevõrd, et võetakse tarvitusele isegi kõlbmatud abinõud. Sellest toob autor ka näite. Kedagi kasinapoolse mõistusega noormeest süüdistati lapsevägistamises. Kannataja laps tunnud temas ära oma vägistaja. Lapse isa võtnud poisi enne kõvasti käsile ja viinud ta siis sandarmi juure. See omakord ähvardanud panna poisi kinni, kui ta ei tunnista ilusasti üles. Vaatamata kõigele püüdnud poiss algul ikkagi tõendada oma süütaust, kuid

„pikema puiklemise“ peale tunnistanud lõpuks enda süüdi. Oma ülestunnistamist korranud poiss ka kohtu-uuriija juures ning, kuna ülestunnistuses ei puudunud mõned uskumapanevad üksikasjad, toimija pealegi kahjukannataja poolt kindlasti tuntud ja poiss ise vaikis ümberkäimisest sandarini juures, siis ei olnud kohtu-uurijal põhjust kahelda ülestunnistuse tõelikkuses. Alles kohtus selgus poisi süütaust täitsa kindlate alibitõenduste varal ja ühes seega selgus ka, missugustel asjaoludel tekkis ülestunnistus.

Kas politseikool või politseireserv.*)

K. Reinberg.

Lugesin ajalehtedest politseinikkude kehakasvatuse liidu asutamisest. Kena ja otstarbekas mõte, mille teostamine töötab anda meie politsei füüsilisele arenemisele kavakindlama ilme. Kuid meil on kaaluvam osa politseinikke, kes juba küpsemates eluaastates. Seni pole midagi tehtud, et ka neid tõmmata kaasa spordiliikumisele: harjutuste kavad vastavad enam nooremale eale. Tahan loota, et liit tahab ja suudab kõrvaldada seda puudust.

Kardan eksida, kuid minule näib, et meie politsei arenemine käib liig ühekülgselt rada. Noortele on politseikool, vanematele — eksamid. Kui arvesse võtta, et viimastel tuleb ette valmistada teenistuses seistes, mis kaunis vähe jätab vaba aega, siis on arusaadav, et tulevased eksamid võivad kujuneda nii mõnelegi saatuslikuks. „Läbikukkunute“ politseinikkude asemele astuvad politseikooli kasvandikud, kellele võimalus antud valmistuda ette riigi kulul. Minule näib, et politseikool peaks olema eestkätt teenistusesseisvatele politseinikkudele. Mõni aeg tagasi pidas politseikoolis loenguid taani kriminaalpolitsei ametnik Tage-Jensen. Pean häbiga tunnustama, et nii mõndagi riistapuud, mis näib olevat taani kriminaalpolitseis alalisel tarvitamisel, nägin esimest korda. Paremas seisukorras polnud arvatavasti ka teised pealtkuulajad. Tõsi küll, see, millega esines lektor, oli nii öelda ekspordkaup, määratud taani kriminaalpolitseile reklaamiks. Kuid vist ükski

eesti kriminaalpolitsei ametnikkudest praegustel olukordadel ei saaks hakkama sarnase „proovireisija“ ülesannetega. Arvasin, et kui juba nende mõnede loengutega selgus, kui mahajäänud on meie kriminaalpolitsei oma tehnilises arenemises, siis politseikool tõttab parandama seda puudust. Ent senini pole midagi selles suhtes sündinud. Pole ka kuulda, et tulevikus kavatsetakse võtta kriminaalpolitsei tehnilise oskuse tõstmiseks midagi ette. Politseikooli tegevus piirdub järjekordsete lendude väljalaskmisega.

Kui tohiksin avaldada oma arvamist, siis leiaksin, et politseikool oma praeguses kujus ka teiselt poolt vähe vastab meie poliitisei olukorrale. Mulle näib, et politseikool rohkem produtseerib, kui meie väikearvuline politsei harilikus olukorras suudab võtta vastu.

Politseikooli tegevus ei tohiks kollisiooni sattuda meie seadusandlusega, mis rakendab ametnikke riigiteenistusse kunni 60 eluaastani ja ainult 60-aastasest vanusest alates lubab neile pensioni. Teine küsimus on, kuivõrd otstarbekas on see seadus üldse ja eriti politsei suhtes. Mina leian, et pensioni tuleks määrata vastavalt teenistusaajale, vanadusele vaatamata. Tean juhtumisi, kus endine ametnik, kes 25 aastat on teeninud, saab pensioni, kuna teine, kes üle 30 aasta on riigiteenistuses, on pensionita. Esime-

*) Toim. märkus. Avaldame käesoleva kirjatüki, ilma et meie kõigiti pooldaks selles toodud põhimõtteid. Loodame, et küsimuse kohta lugejate ringkonnas veel edaspidi sõna võetaks.

ne on 60 aastat vana, kuna teisel puuduvad mõned aastad sellest vanadusest. Eriti politsei vastu pole see seadus õiglane: politseiteenistuses, mis nõuab erilist jõupingutust, on ju raske püsida 60 aasta vanaduseni. Saksamaal loeb valitsus oma kohuseks muretseda ka erateenistust politseinikule, kes teatud aja järele soovib lahkuda politseiteenistusest, kuid pensioni pole välja teeninud. Meil aga jäetakse politseiteenistusest lahkuja saatuse hooleks. Olukorda ei muuda tööja hoolekandeministeeriumi juures asutatud ametnikkude reserv, sest viimane nähtavasti leiab vähe kasutamist ministeeriumide poolt.

Varem või hiljem tekib minu arvates küsimus, kuidas reorganiseerida politseikooli. Arusaadav, et meil igal tingimusel tarvilik on keskkoh, mis eriti hoolitseks meie politsei arenemise eest. Arvan, et selle ülesandega edukamalt, kui politseikool, valmis saaks eriliselt vormeeritud politseireserv.

Politseireservi koosseis oleks oma täies ulatuses fikseeritud seadusega; peale kasvatajate, ütleme, oleks seal 50 kasvandikku. Õppekursus oleks kaheklassiline; alama (I) klassi lõpetaja konkurss-eksami kaudu läheb üle kõrgemasse (II) klassi, kui ta on vastava kooliharidusega. Õppetundide kavad peavad nägema ette teatud aja vahipostiteenistuse jaoks I klassi kasvandikkudele; II klassi kasvandikke tuleks komandeerida Tallinna-Harju prefektuuri praktiseerima, samuti ka kriminaalpolitsei, pol. politsei ja ka raudteepolitsei komissaaride (Tallinnas) korraldusse praktiliseks õppuseks.

Reservi kasvandikud saaksid kuus kindla palga — 5000 marka I klassis, 6000 marka II klassis, millest söögikulud võiks arvata maha, ja peale selle riidevarustuse riigi kulul. Reserv tuleks koondada kasarmusse, milles ka praegune ratsareserv peaks aset leidma. Teenistuses väljaspool reservi alluksid reservi kasvandikud vastavale politsei ülemusele. Reservi kursused lõpetanud kasvandikud loetakse kandidaatideks, kes hiljem astuvad vabanevatele kohtadele prefektuurides, kriminaal-, poliitilises ja raudteepolitseis. Reservi I klass annaks kandidaate kordnikkude kohtadele, ülema klassi lõpetajad läheksid konstaablitseks prefektuuridesse ja agentideks kriminaal- ja poliitilise politseisse. Reser-

vi võetakse vastu uusi kandidaate vastavalt reservis vabanenud kohtadele.

Millised oleksid politseireservi paremused, võrreldes politseikooliga?

1) Reservi kasvandikkude paigutamine tegelikku politseiteenistusse sünniks loomulikult vabanenud kohtadele, kuna nüüd ülemusel tuleb tähtajaliselt muretseda vastav arv vabu kohti politseikooli lendudele, mis seotud suurte raskustega.

2) Reservis viibimise aeg ei ole tähtajaliselt piiratud nagu politseikoolis.

3) Reservi asutamine üldjoontes üllatavalt kava järele annaks võimaluse vastavalt vähendada Tallinna-Harju prefektuuri koosseisu, sest osa tööd, nagu korrapidamine pidudel, koosolekutel ja teatud osa vahiposte läheks alaliselt politseireservi peale üle. Ühenduses praeguse politseikooli likvideerimisega väheneksid seega riigikassa kulud politsei peale.

4) Politseireserv annaks pealinnale rahutuste puhul selle politseilise löögigrupi, milline temal siamaani puudub (politseikool teatavasti töötab vaheaegadega).

5) Politseireserv valmistaks kandidaate politseiteenistusse rohkem praktiliselt ette, sest tal oleks selleks rohkem aega, kui seda lubab praeguse politseikooli lühikeseajaline kursus.

Reservi tähtsamaks ülesandeks oleks täiendavate kursuste korraldamine politseiametnikkudele. Ja seda eriti just kriminaalpolitseile. Elukutselised kuritegijad arenevad oma professionis; abiks võetakse sageli teaduse viimased saavutused. Kui kriminaalpolitsei tahab edukalt jätkata võitlust kuritegevusega, siis peab nii öelda sammu pidama kuritegijatega, peab täienema tehnilistes võtetes. Ei tohiks arvamine maad võtta, näit., kui politseinik, ütleme, 6 kilomeetrit ei suuda 24 minutiga joosta, siis ta peab politseiteenistuses ruumi andma väledajalalisele konkurendile. Ka kuritegijad või raturikkujad pole kõik marathoni jooksjad. Tarvis siin tähelepanu juhtida meieaegsetele liikumisvahenditele. Miks ei peaks eesti politseinik, eriti kriminaalpolitseinik, tundma, näiteks, autojuhtimist? Arvan, et politseinik, kes autosse või motosükletti istudes saab juhtida läbi, on igal juhtumisel ees kõige nobedamalt lippaist ametvennast. Sport ja praegune politseikooli õppekava kahiuks ei arenda veel politseinikku vastavalt meie aja nõuetele.

Vähe on sellest, et kriminaalpolitsei ametnikul vastavad seaduse paragrahvid on tuubitud pähe. Meie aja nõuded on teised ja neile tuleb aegsasti vastu minna. Meieaegne kriminalist peab tundma teatud moodsul keemiat. Tal peab oskust olema, näiteks, kindlaks teha, kas kahtlased plekid, ütleme riietel, on vereplekid või mitte. Tema käsutada peavad olema ka vastavad abinõud. Mõistagi, ei räägi siin ühest-kahest väikesest vereplekist kahtlusaluse riietel, sest sarnasel juhtumisel kriminaalpolitsei ekspertiis võib kohtuvõimudelt võtta võimaluse kontrol-

lida seda ekspertiisi. Praegusaja kriminalist ei tohi olla vähik arstiteaduses; ta peab tundma kaubandusilma tehnikat, raamatupidamist, pangaasjandust. Viimasel ajal esineb kuritegevus nii mitmekehisel alal, ka kriminalist peab niivõrd arenenud olema, et ta, kuritegevust jälgides, end igal alal enam ehk vähem tunneks kodus olevat. Kuid ühe isiku käest ei saa kõike nõuda. Siin aga seisame kriminaalpolitsei spetsialiseerumise küsimuse ees, millest ehk teisel korral pajatame.

Konstaablitel puudub telefon.

K. Kütt.

Telefon on tähtsamaid ühendusvahendeid ja ei puudu pea üheski ametasutuses. Kuid leidub siiski kohti, kus telefoniühendus on väga tarviline, kus aga puudub telefon: need on maal asuvate politsei-ametnikkude-konstaablite korterid-kantseleid.

Ei vaidle vist keegi vastu, et telefon maarajooni konstaablil on hädatarviline, eriti kiire ühenduse loomiseks teiste politseiametnikkudega ja asutustega, kuritegude ja sündmuste nagu varguste, tuleõnnetuste jne. puhul. Pealegi on olemas praegusel ajal palju eraisikuil telefonid, mistõttu viimased võivad kiiret jälgimist nõudvate sündmuste puhul konstaabli kutsuda telefoni teel kohale, kui viimasel on telefon. Edasi tekib konstaablil tihti tarvidus kohaliku vallavalitsusega õiendada asju telefoni teel: pärida järele elanikkude sisse- ja väljaregistreerimise üle jne. Telefoni puudusel tuleb seesugustel juhtudel mõnikord käia hiigla

maad, kui vallamaja juhtub olema konstaabli asukohast kaugemal.

Nagu sellest näha, on maal asuvail konstaablil telefoni järele tõsine tarvidus. Ometi puudub, minu teada, kõigil neil telefon, arvatud välja mõned üksikud, kes oma kulul on lasknud seada selle sisse ja kes maksavad iga-aastast põhi- ja liinimaksu, mis neile muutub küllalt raskeks.

Nagu kuulda, seletatakse konstaablite telefoni puudumist krediidi puudusega. Näib küll imekikuna, kui riigikogu ei peaks lubama selleks krediiti, kuna ometi leidub ametnikke, kellel telefon seatud sisse ja selle järele nii suurt tarvidust ei olegi kui konstaablitel, nagu metsnikud, isegi riigimaade ringkonnavalitsejad jne.

Võttes arvesse maal asuvate konstaablite telefoni tähtsust, peaks võetama see küsimus tõsiselt kaalumisele ja leitama teid asja jaatavalt lahendamiseks.

Välispolitsei Stokholmis.

On vana ja tuntud tõsiasi, et igale uuele sissesõitjale paistab kõigepealt linnades välispolitsei silma. Ja esimeste muljete andjaks jääb ikkagi välispolitsei, puutugu võõras edaspidi muude valitsusasutustega kokku või mitte.

Stokholm kannab õigusega põhjamaade Venedigo nime, ta asub tervel real saartel ja paljud hooned, nagu Rootsi riigipäeva maja ulatuvad külgepidi otse vette. Saari ühendavad mitmed sillad ja nende

kaudu on tänavliikumine väga elav. Selle liikumise juhtimine on usaldatud täieliselt politsei hoole; kuidas politsei saab sellega hakkama, see annab õpetliku ja huvitava pildi.

Käesoleva aasta kevadel võeti Stokholmi välispolitsei mundrite juures ette väike muudatus, mis küll endisega võrreldes ei ole kuigi suur, kuid ulatus otsaga isegi riigipäevani. Nimelt oli uueks mütsimärgiks valitud ümmargune peo-

pesasuurune plaadike, millel peale Rootsi väikese riigivapi kaks rooma liktori kirvest ühes kepikimbuga. See andis sotsialistidele põhjuse tuua ette fashistlikke nimetusi. Üldiselt aga näitas juhtumine, kui elavalt kodanikud reageerivad politsei muudatuste vastu ja kuivõrd huvitavad neid politsei välised märgid. Musta laiaäärega mütsi ülemisel veerel kantakse kullatud krooni. Suvel kantakse lühikest musta kuube kullatud nõopidega, umbes sarnase väljalõikega kui meil, musti pikasäärtega pükse ja kamasse. Ristteede keskele on ehitatud väikesed ümmargused graniitlused, pool jalga kõrged, paarijalalise läbimõõduga, kus seisab harilikult liikumist juhtiv politseikordnik. Stokholmi sundmäärustega on keelatud puutada neid sõidukite ratastega või neist sõita üle, ükskõik mil ajal, ka siis, kui seal politseinik ei seisa. Kordnikkude välimus on üldiselt väljaspool igasugust arvustust, laitusetu ja meeldiv. Nägu sile ja tervisest otsekui puhkemas, seisak sirge ja elegantne, liigutused kindlad ja julged. Postidel seisavad enamasti noored mehed ja nende sõjaväeline kasvatus on otse silmapaistev.

Politsei kaudu publiku distsiplineerimine ühelt poolt ja publiku heatahtlikkus korra vastu teiselt poolt on loonud meeldiva tänavliikumise pildi, kus politsei esineb võimsa valitsejana. Kõik see sünnib küll kiires, kuid rahulises tempos, kus sõidukite juhid teravalt peavad silmas kordniku liigutusi ja täidavad neid täpselt. Ajnult sõiduautosid on igapäev liikumas poolteistkümmet tuhande ümber. Niipea kui tõuseb kordniku valge kinnastatud käsi, seisavad kõik sõidu- ja veoautod, trammivagunid j. t., olgu nende rida nii pikk kui tahtes. Ei ole siin etteütkkimist, möödakippumist ega pealeajamist. Ja seda igavest ruttamist vaadeldes tekib tahtmata küsimus, mis sünniks küll tänavate ristlemise kohal, kui politsei siin puuduks? Stokholmis on kohti, kus tänavliikumist politseita on võimata ette kujutada. Mis peab sündima siis suuremates linnades?

Selle juures ei ole Stokholmi välispolitsei protsentuaalselt kuigi suur, 443.000 elaniku peale tuleb kokku 679 kordnikku, peale selle veel politseireserv 60 kasvandikuga (polizeieleven), jaoskondade juhtivad ametnikud ja politseikool 48 kasvandikuga.

Politseijaoskondi (distrikte) on Stokhol-

mis kümme, jaoskonna komissaridega eesotsas, viimastel on abideks üks ülemvahtmeister ja 4 ülemkonstaablit. Läbistikku tuleb ühe ülemkonstaabli peale ligi 10.000 elanikku (meil 4000). See ülemkonstaablite arv on kaunis väike ja meie oludega võrreldes tuleks meie konstaablitel kahekordselt praegusest rohkem töötada. Kuid siin tuleb arvestada ka seega, et meie politseil muid kohuseid rohkem, mis tööd suurendavad ja mis seal puuduvad. Stokholmi politsei eesotsas seisab politseimeister, kelle lähemateks abilisteks neli intendanti. Viimaste juhtimisele kuulub nii politsei majanduslik kui ka riviala, kuna politseimeistri käes seisab välisesindus. Koguliselt ei allu aga välispolitsei üle riigi sise-, vaid sotsiaalministeeriumile. Välispolitsei ametnikud, peasjaliselt aga ülemad alamatest erinevad mitte õlalappide, vaid mütsilustuste kaudu.

Meil päevakorral oleva teoreetilise hariduse võidujooksu ajajärgul on huvitav kuulda, et haridus on Stokholmi politseis küll soovitatav ja mõõduandev, kuid mitte otsustav. Peatingimused, mis nõuetavad kordnikkude teenistusse astumiseks, on hea tervis, algkooli 4. klassi haridus ja sõjaväes allohvitseride kooli lõpetamine. Üldist sõjaväelist kasvatust peetakse väga tähtsaks, sest kõige paremaks distsipliini loojaks on alati sõjavägi ja sisseastumine sõjaväes teenimata on täiesti võimatu.

Administratiivkaristused on nähtud ette vähemate süütegude ja üleastumiste eest, kuid neid ei pane peale jaoskondade komissarid, vaid iseärased politseikohtud, mis asuvad politseivalitsuses.

Stokholmi politseivalitsus asub Kungsholmi saarel, Agnegatan nr. 9—23, kuhu koondunud kõik sellekohased keskvalitsused, peale selle 3 jaoskonna kantselei, mis asub ka siinsamas. Hoone ise on suur mitmekordne graniitehituse müraakas, kus igasuguseid ruume külluses. Ehitus asub väga ilusal kohal ja teda piirab hästi hoolitsetud park, kus kasvab igasuguseid ilupuid, mis suudavad akklimatiseeruda Rootsi ilmastus. Politseiametnikud elavad erakorterites peale politseimeistri, kelle korter asub nimetatud majas.

Võrreldes Tallinna ja Stokholmi politseid, peab tõele auandes tunnustama, et Rootsimaa jõukus, rahuline (sõdadest ja revolutsioonist puutumatu) elu on palju

mõjunud kaasa politsei heale järjele tõstmiseks, missugused head võimalused meil on puudunud ja puuduvad veel praegugi. Kuivõrd hästi hoolitsetud politsei eest materjaalselt, näitavad välispolitsei ametnikkude palgad, missugused eesti markadesse ümberarvatult lisame siia juure; tuleb tõendada, et ametnikkude palk tõuseb teatud aja järele ja ametkõrgendus võib sündida ainult teatud aja ärateenimise järele. Nii makstakse aastas:

1) politseimeistrile algul 1.500.000 Emk., lõpul 1.710.000 Emk., peale selle prii korter;

2) jaoskonnakomissarile algul 660.000 Emk., lõpul 795.000 Emk.;

3) ülemkonstaablile algul 420.000 Emk., lõpul 519.000 Emk.;

4) kordnikkudele algul 312.000 Emk., lõpul 402.000 Emk.

Peale selle makstakse kõigile välispolitseiametnikkudele veel lisasummi.

Läänemeremaad on saatuse sunnil olnud vägevamate naabrite valitsusvõimude ristlemiskohaks ning seetõttu oleme sunnitud õppima võõraid keeli. Meie võõraste keelte oskus politseis on võrdlemisi suur ja isegi meie kordnikud oskavad vähemalt ühe võõra keele ladusalt. Sarnane võõraste võimude ristlemine on Rootsis tundmatu, ja olud ei ole nõudnud neilt võõraid keeli. Seepärast räägivad Stokholmi politseiametnikud ainult rootsi keelt, kuna võõraste keelte tundjaid on vähe, isegi väga vähe. **M. M.**

Käsi- ja püssigranaadid tänavvõitluses.

G. Muikmann,

Politseikooli komissar.

Maailmasõja järelkajana on kujunenud kodusõjad viimastel aastatel sagelisiks nähtusiks. Tegevus nende puhul on koonduvad enamasti linnadesse ja avaldub tänavvõitlustes. See asjaolu on sundinud mõtlema asjast huvitatuid tõsisemalt, kuidas ja missuguste relvadega korraldada *niisuguseid võitlusi kõige edukamalt.*

Tänavvõitlus koosneb peaaegselt majade ründamisest ja lahingutest kitsastel ja barrikadeeritud tänavatel, kusjuures tarvitatakse peaaegselt püssi- ja käsi-granaate.

Arvestades tänavatel ettetulevate soppidega, väravaalustega, väljaulatuvate ehitustega ning barrikaadidega, leiame, et püssikuulide eest võib varjuda, kuid kaugelt mitte granaadikildude eest, mis tungivad igasse nurka. Järelikult selgub sellest granaatide tarvituselevõtu tähtsus tänavvõitlustes.

Lahing granaatide abil on küll raske-maid; ta nõuab suurt julgust, leidlikkust, osavust ja tähelepanu, kuid tagajärjed võivad olla üllatavad, kuid mitte otsustava tähtsusega.

Heade tagajärgede saavutamiseks peab tegema enne võitluse algust põhjaliku ja otstarbekohase luure, selgitades, kus asuvad vastase barrikaadid ja toetuspunktid, tuleside toetuspunktide vahel, laskemoona tagavarad, kõnepunktid, varjatud lähene-misvõimalused ja tänavate ühinemiskohad.

On loetletud teated saadud luurelt, tuleb töötada välja täpne, detailidesse ulatuv tegevusplaan, iseäranis aga toetus-punktid rünnakuks. On see sündinud, jaotatakse käsutuses olev meeskond ja granaatide tagavarad, vastavalt ülesan-dele ja olukorrale, gruppidesse, andes igale grupile oma eriülesande. Üksikud grupid liiguvad iseseisvalt, kuid täpselt ettenähtud plaani järele, vaenlasest val-lutatud asukohtadele. Liikumisel, mis sünnib kolonnis, tuleb kasutada igasugu-seid tänavatel leiduvaid varjundeid, nagu majaseinu, aedu, väravaaluseid jne. On aga tänavad sirged ja ei leidu nimetatud ligipääsu võimalusi, tuleb kasutada vaen-lase tule paraliseerimiseks kuulipildujate või püssigranaatide võimet.

Jõudes kohani, kust oli kavatsatud teos-tada rünnakut, tuleb võtta vaenlase asu-kohad tuõeva ja mõjuva granaaditule alla ning jätkata tulistamist nii kaua, kui vai-kib vaenlase tuleandmine, siis katkestades järsult tulistamise, tungida kiiresti vas-tase asukohtadesse.

Majja tungides visata alumise korra akendest granaate tuppa ning kohe pä-rast granaatide lõhkemist tungida samade akende kaudu igast küljest majja, kus jällegi puhastada käsigranaatide abil tuba toa järele vaenlastest.

On aga majal palju tube, tuleb võtta ettevaatuse abinõud tarvitusele, esiteks, et vaenlane ei tungiks ootamatult peale

juba läbikäidud ruumest, ja teiseks, et mitte põrgata kokku oma meestega, kes tungisid teistest külgedest sisse. Tubade puhastamisele vaenlasest järgneb veel tema väljalöömine keldritest ja pönnin-gult, millega oleks likvideeritud vaenlase vastupanu lõpulikult rünnatud majas.

Mitmekordsete majade ründamisel tu-leb oletada, et vaenlase peajõud asub esi-mesel korral, kuid ei tohi unustada, et ka teistel kordadel võivad olla vaenlase granaadipildujad. Et nimetatud juhustel mitte sattuda vaenlase granaaditule alla, on vaja leida kohad, kust soodus võtta maja ülemiste kordade aknad püssigra-naatide tule alla.

Käsigranaatide pildumisest kõrgemate kordade akendesse tuleb hoiduda, sest halvasti sihitud granaadid võivad vastu seina põrgates tagasikukkumisel saada endale hädaohtlikuks. Püssigranaate sel-levastu võib lasta täpselt soovitud ak-nasse püssist, ilma et tänavatel olijaid hädaoht ähvardaks.

Lõpuks olgu tähendatud, et lahing gra-naatidega nõuab suurt püssi- ja käsigra-naatide tagavara ja olgu hoolitsetud aeg-sasti, et tagavarade täiendamine võiks sündida korralikult ja kiiresti, sest sellest oleneb ettevõtte kordaminek.

Lauatennis politseisse.

H. Tann, abikomissar.

Lauatennis, mis uuemal ajal tekkinud, leiab päev-päevalt rohkem poolehoidjaid. Lauatennis tuntakse ping-pongi nime all. Nii asutati k. a. Eesti lawn-tennise liidu algatusel „Eesti lauatennise liit“. Varsti pärast liidu asutamist peeti Riias esimene Eesti-Läti lauatennise maavõistlus. Üldi-selt peab tähendama, et ping-pongis on tehtud suuri edusamme. Ping-pongi kuul-sus seisab selles, et see mäng on võrd-lemisi väga odav ja lihtne, mille soeta-mine läheb maksma 5000 marga ümber. Suurem osa kuludest läheb laua peale, kuid võib harjutada ka kodus igasugusel laual.

Mäng seisab selles, et kahe mängija poolt määrustepäraselt liüakse pall edasi-tagasi, kuni ta võidetud ühele poole. Mäng kestab seni ajani, kuni tunnusta-takse ta määruste järgi maksvusetuks või üks pool on võidetud. Pall on män-gus, alates silmapilgust, mil alglöögi te-gija viskas tema õhku või langetas ja puudutas lööjaga. Mänguks on vaja: mängulaud, võrk, pall ja lööja. Mängu-

laud peab olema neljanurkne, 2,75 m. pikk ja 1,53 m. lai. Lauapinna kõrgus põrandalt 77 cm. Lauapind peab olema tumedavärviline 1,9 cm. laiuse valge ri-baga äärtel. Laua ääred peavad olema teravad. Võrk kinnitatakse küljjoon-te vahele laua keskele nii, et ta jao-tab laua pooleks: ta kõrgus on 17 cm. laua pinnast ja kinnitatakse 17 cm. pik-kustele ja 15 cm. väljaspool küljjooni asuvatele tagedele. Võrk peab olema tu-medavärviline, ülemisel äärel valge, 1,2 cm. laiuse valge paelaga palistatud. Pall on tselluloidist, valge, ümbermõõduga 11,43 kuni 12,07 cm., kaaluga 2,1 kuni 2,3 gr. Mängu võidab võistleja, kes omandab esimeseks 21 võidetud palli. Võistluse võidab võistleja, kes võidab kolm mängu.

Eriti politseile on lauatennise mäng soovitav, kus öised korrapidamised. Et mäng lihtne ja huvitav, hoiab ta alati ärkvel. Teisest küljest hoiab ta igasu-gusest kiusatusest ja pahest eemal ja arendab silmamõõtu.

Ametlik osa.

Politseidirektori käsukirjaga 24. septemb-rist s. a. nr. 22

on politseikooli spordiinstruktor Aleksan-der Klumberg vabastatud ametist omal palvel, arvates 12. septembrist s. a.

Friedrich Kesker on määratud kons-taabli kohustetäitjaks Lääne-Saare pre-fektuuri koosseisu, arvates 17. septemb-rist s. a.

Kriminaalpolitsei agent Petseris Johan-nes Saar on määratud vanemaks agen-diks, arvates 1. aprillist s. a.

Politseikooli spordiinstruktoriks on määratud Edgar Klumberg, arvates 22. septembrist s. a.

Viljandi-Pärnu abiprefektuuri konstaa-bel Jaan Naisson on määratud Viljandi

kriminaalpolitsei vanemaks agendiks, arvates 1. oktoobrist s. a.

Kriminaalpolitsei van. agent Tallinnas Elmar Tõnisson on paigutatud ümber omal palvel konstaabliks raudteepolitsei koosseisu, arvates 1. oktoobrist s. a.

Käsurkirjaga siseministeeriumile 27. septembrist nr. 101

on politseipeavalitsuse ajutine tööõud Erich Tamsar, kes 10. septembril s. a. politseikooli katsekomisjoni ees politsei kutsetunnistuse saamiseks eksami on sooritanud. Kinnitatud poliitilise politsei II. järgu assistendiks Tallinnas, arvates 10. septembrist s. a.

Kinnitatud ametisse, arvates 1. oktoobrist s. a.:

1) politseipeavalitsuse välismaalaste toimkonna politsei vanemaks assistendiks — senine sama toimkonna vanema assistendi kohustetäitja Johannes Ellip;

2) sama toimkonna politseiassistendiks — senine politseiassistendi kohustetäitja Nikolai Ebraus;

3) politseipeavalitsuse välispolitsei osakonna sekretäriks — senine sama osakonna sekretäri kohustetäitja Vladimir Pelder.

Käsurkirjaga siseministeeriumile 27. sept. s. a. nr. 103

on avaldatud teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 21. septembrist s. a. (prot. nr. 85, p. I): „Kinnitada politseidirektoriks senine politseidirektori kohustetäitja Nikolai Reiman, arvates 21. sept. s. a.“

Avaldatud teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 21. septembrist s. a. (prot. nr. 85, p. II): „Kinnitada ametitesse, arvates 1. oktoobrist s. a.:

1) Politsei üldsekretäriks Konstantin Lepp, senine politsei üldsekretäri kohustetäitja;

2) Politseiinspektoriks Aleksander Tamman, senine politseiinspektori kohustetäitja ja

3) Lääne-Saare prefektiks Johannes Kokla, senine Lääne-Saare prefekti kohustetäitja.“

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

I n d u s, Fromhold Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 2.10.19 a. (1700)

Politsei peavalitsuses on registreeritud järgmised ajalehed ja ajakirjad:

1) Rootsikeelne ajakiri „Länken“; ajakiri hakkab ilmuma Narvas, kord kuus, väljaandja ja vastutav toimetaja — Emilie Bertelson. Ajakiri „Länken“ trükitakse Narvas, O. Nieländer'i trükikojas.

2) Ajaleht „Tallinna Kiir“, hakkab ilmuma Tallinnas, kord nädalas, väljaandja ja vastutav toimetaja — Erich Hansu p. Elmann. Ajaleht „Tallinna Kiir“ trükitakse Tallinnas, o.-ü. „Vaba Maa“ trükikojas.

3) Ajakiri „Vabaharidustöö“, hakkab ilmuma Tallinnas, neli korda aastas, väljaandja — Eesti haridusliit, vastutav toimetaja — Evald Vender. Ajakiri „Vabaharidustöö“ trükitakse Tallinnas, „Ühiselu“ trükikojas.

4) Ajakiri „Uus ristirahva pühapäevaleht“, hakkab ilmuma Tallinnas, kord nädalas, väljaandja — Aleksander Ado p. Janson, vastutav toimetaja — Gustav Antoni p. Puu. Ajakiri „Uus ristirahva pühapäevaleht“ trükitakse Tallinnas, „Kiirtrüki“ trükikojas.

Politseidirektori määrusega on tühistatud

Päri vallas elutseva August Jüri p. Nurki vahiallavõetud Jüri Ado p. Purju. end. elukoht Audru vallas, Tallinnas, V. Ameerika tän. nr. 107-a, krt. 1 elutseva Rudolf Mihkli p. Niin'e ja Tüiril, Viljandi tän. nr. 20 elutseva Karl Tõnu p. Simm'i lasteriista hoidmise ja kandmise load.

Politsei peavalitsuse poolt

on 29. sept. s. a. Bergmann'i abiraha valitsusele luba antud üleriiklikku korjandust 125 korjanduslehega kuni 1. märtsini 1928. a. õppiva noorsoo toetamise heaks toime panna.

Kirjavastusi.

Kirjavastus: K. K. „Politsei süüdistaja osas“ ei lähe.

- Markson, August Jakobi p., laskeriistaluba, v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 3.11.22 a. nr. 2604. (3796)
- Rispel, Theodor Theodori p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 7.8.22 a. nr. 9617. (3797)
- Domberg, Edgar Karli p., välispass, v. a. politsei peaval. 13.7.22 a. nr. 3461. (3799)
- Nurm, Oskar Andrese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Meriväe ekipashilt 1.12.25 a. nr. 3821. (3804)
- Järv, Juhan Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rüg. ülemalt 31.10.23 a. nr. 12155. (3769)
- Karlsbach, Anton Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvav. ülemalt 3.7.19 a. nr. 271. (3770)
- Kollo, August Juhani p., hobusepass, v. a. Suigu vallaval. 11.7.25 a. nr. 58. (3771)
- Born, Aleksander Juuli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rüg. ülemalt 9.8.21 a. nr. 6023. (3772)
- Olde, August Marguse p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. m./r. „Lennuki“ komandöriilt 30.4.23 a. nr. 950. (3774)
- Aija, Kristjan Tõnise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rüg. ülemalt 4.9.24 a. nr. 4158. (3776)
- Laagus, Jaak Hendriku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 5.12.20 a. nr. 14085. (3779)
- Puhm, Mihail Avdotja p., hobusepass, v. a. Satserinna vallaval. 19.2.25 a. nr. 15. (411)
- Holm, Roman Hendriku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rüg. ülemalt 1.10.23 a. nr. 11250. (3810)
- Eggers, Sergei Feodori p., välispass, v. a. pol. peavalits. 17.7.24 a. nr. 3504. (3811)
- Nõmm, Andrei Feodori p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Peipsi laevastiku divis. ülemalt nr. 532. (3813)
- Kütt, Johannes Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. suurtükiväe grupi ülemalt 25.3.27 a. nr. 581, ja kaks hobusepassi. (3814)
- Murakin, Hilda Martini t., arstiabi tshekiraamat, v. a. Pärnu maakoolivalitsuselt 31.10.23 a. nr. 495. (3820)
- Mitt, Evald Heinrichi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rügemendi ülemalt 3.9.24 a. nr. 5629. (3823)
- Piip, Johan, Jaagu p., välispass, v. a. politsei peaval. 12.8.22 a. nr. 4001. (3268)
- Scheel, Klaus, laskeriistaluba, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 22.4.25 a. nr. 818, maksev 18.9.27 a. (3270)
- Merjam, Stella Eduardi t., matriklikaart, v. a. Tartu ülikoolilt 1926 a. nr. 8250. (2186)
- Toel, Aleksander, välispass, v. a. politsei peaval. 29.9.26 a. nr. 4040. (2318)
- Mehik, Johannes Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sakala partis. polgu ülemalt 26.6.20 a. nr. 1086/10589. (339)
- Koit, Aleksander, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne kaitseväe ringkonna ülemalt 23.9.25 a. nr. 2069. (343)
- Gogolev, Aleksander, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Petseri maak. rahvaväe ülemalt, nr. 8272.
- Modägin, Peeter, hobusepass.
- Tamm, August Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 2.9.20 a. nr. 21939. (9819)
- Takki, Ernst Hansu p., reservitunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 13.11.20 a. nr. 30178. (9820)

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Saar, Johannes Hansu p., v. a. Tallinna linna pol. 5. jsk. ülemalt 27. 6. 21 a. nr. 14257. (435)
- Prinken, Elmar Mihkli p., v. a. Tall. linna pol. Lasnamäe jsk. ülemalt 2. 11. 25 a. nr. 595. (436)
- Tagaväli, Eduard Kalle p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülem. nr. 16200. (437)
- Pottisepp, Liina Mihkli t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ül. 11. 3. 21 a. nr. 8446. (438)
- Tamm, Hindrek Mihkli p., v. a. Tallinna linna pol. Lasnamäe jsk. ülemalt 13. 9. 23 a. nr. 368. (439)
- Adermann, Ferdinand Karli p., v. a. Kloostri vallav. 20. 1. 23 a. nr. 29. (440)
- Jürgens, Hans Juhani p., v. a. Tall. linna pol. Lasnamäe jsk. ülemalt 28. 3. 25 a. nr. 304. (442)
- Quarström, Karl Juhani p., v. a. Tall. linna pol. sadama jsk. ülemalt 5. 9. 25 a. nr. 1012. (444)
- Nikker, Mihkel Jaani p., v. a. Lasnamäe pol. jsk. abikomissariilt 29. 12. 26 a. nr. 507. (445)
- Blum (sünd. Ivanov), Anna Pavli t., v. a. Vasknarva vallav. 15. 12. 19 a. nr. 337. (2605)
- Gladšchev, Jegor Nikandri p., v. a. Vasknarva vallaval. 27. 3. 23 a. nr. 80. (2606)

- J ä ä g e r, Miina Peetri t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1919 a. nr. 20816. (1142)
- K i n n, Peeter Jaani p., v. a. Illuka vallav. 1919 a. nr. 900. (2604)
- T a l t s, Gustav Juhani p., v. a. Narva linna pol. ülem. 1923 a. nr. 2593/91224. (511)
- A l l m a n n, Linda Danieli t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 23. 12. 19 a. nr. 5886. (1143)
- R i i m a n s o n, Maria Juhani t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 11. 4. 24 a. nr. 461. (1145)
- S a u, August Juhani p., v. a. Narva linna pol. 2. jsk. ülemalt 30. 10. 24 a. nr. 110. (1146)
- S a m u e l, August Pauluse p., v. a. Narva linna pol. 3. jsk. ülemalt 16. 1. 25 a. nr. 78. (1147)
- K a l d a, Hugo Madise p., v. a. Vaivara vallav. 6. 7. 20 a. nr. 980. (904)
- N a u, Selma Aleksandri t., v. a. Peetri vallav. 7. 6. 21 a. nr. 1437. (707)
- M ä g i, Theodor Jüri p., v. a. Rakvere linna pol. ülem. 1920 a. nr. 5295. (605)
- V o h t a, Paul Eliase p., v. a. Narva-Jõe-suu alevival. 15. 5. 24 a. nr. 425. (606)
- P a u m, Heinrich, v. a. Narva linna pol. 3. jsk. ül. 3. 6. 25 a. nr. 489. (2162)
- N e u h a u s, Vambola, v. a. Narva linna pol. ül. nr. 3178. (2163)
- T e d e r, Vilhelmine, v. a. Narva linna pol. ül. 30. 11. 19 a. nr. 4082. (2164)
- H e r i n g s o n, Elsa, v. a. Narva linna pol. ül. 17. 6. 21 a. nr. 28938. (2165)
- V a h t e l, Eduard, v. a. Narva linna pol. ülemalt 22. 11. 19 a. nr. 228. (2167)
- T r u m m a r, Tiido, v. a. Püssi vallaval. jaanuarikuus 1920 a. nr. 317. (2168)
- M e l n i k o v, Feodor, v. a. Narva linna pol. 5. 2. 26 a. nr. 746. (2169)
- K e r s t e n, Marta, v. a. Narva linna pol. ülemalt 23. 12. 19 a. nr. 12195. (2170)
- S e p p u, Eduard, v. a. Narva linna pol. ülemalt 23. 3. 20 a. nr. 21117. (2171)
- M a r t o v s o n, Rudolf, v. a. Narva linna pol. 3. jsk. ül. 1925 a. nr. 770. (2172)
- J e e s a a r, Rudolf, v. a. Narva linna pol. ül. 10. 4. 23 a. nr. 956. (2173)
- J a k o b s o n, Voldemar, v. a. Narva-Jõe-suu pol. jsk. ül. 31. 5. 21 a. nr. 189. (2174)
- M u n a m ä g i, Ida-Marie, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ül. 14. 1. 20 a. nr. 6839. (3191)
- V i e c k m a n n, Gerhard, v. a. Tallinna linna pol. 6. jsk. ül. 6. 8. 24 a. nr. 1884. (3192)
- K i i d e m a n n, Viktor, v. a. Narva linna pol. ül. 1. 3. 23 a. nr. 498. (2175)
- B u n t s, Emilie, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ül. 6. 11. 23 a. nr. 2360/112812. (3190)
- S i l m, Hans, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 11. 12. 22 a. nr. 12790. (3193)
- T a v a s t, Roman, v. a. Tallinna linna pol. 5. jsk. ülemalt 29. 12. 24 a. nr. 1945. (3194)
- P ö l d, Vladimir, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ül. 23. 2. 23 a. nr. 316. (3195)
- P r a n t s, Hindrek, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 18. 5. 20 a. nr. 11490. (3196)
- M a r t i n s o n, Martha, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ül. 1. 6. 23 a. nr. 833. (3197)
- K a n t, Leena, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ül. 1920 a. nr. 12712. (3198)
- P o o t s, Johannes, v. a. Haapsalu linna pol. jsk. 16. 4. 23 a. nr. 151. (3200)
- B ö ö d i, Julie, v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ül. 27. 1. 20 a. nr. 7488. (10301)
- K a r i, Pauliine, v. a. Tall. linna pol. ül. 28. 1. 20 a. nr. 1243. (10302)
- K r a a n, Johannes, v. a. Lehtse vallaval. 25. 4. 21 a. nr. 82. (10303)
- L e m m i k, Mathilde, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ül. 21. 6. 27 a. nr. 429. (10304)
- N e e m e, Kristiine Juhani t., v. a. Narva linna pol. ül. 31. 12. 19 a. nr. 19451. (3278)
- G a h l n b ä c k, Etienne, v. a. 6. jsk. politseikomissarilt Tallinnas, 3. 3. 26 a. nr. 185/288902. (3279)
- E r t i s, Marie Hansu t., v. a. Tallinna pol. 2. jsk. ül. 2. 2. 24 a. nr. 231/126042. (3280)
- R e b e n i t z, Louise-Vilhelmine, v. a. Tall. linna linna pol. 6. jsk. ül. 5. 12. 19 a. nr. 2086. (3281)
- V e n d e, Ludvig Aleksandri p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülem. 15. 5. 25 a. nr. 518/219501. (3282)
- K i r s c h m a n n, Mollie, v. a. Jõhvi vallav. 29. 12. 19 a. nr. 952. (3283)
- V i l d t a g, Adolf Jakobi p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 2997. (3284)
- S ä ä r e k ö n n o, Paul, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 7. 9. 22 a. nr. 10743. (3286)
- M ä l l o, Salme Ado t., v. a. Tall. linna pol. sadama jsk. ülemalt 18. 3. 20 a. nr. 497. (3287)
- T o r n b e r g, Gisela Gustavi t., v. a. Rakvere linna pol. ülemalt 2. 9. 22 a. nr. 72. (3288)

- Armsen, Paul Pavli p., v. a. Tallinna linna pol. 6. jsk. ülemalt 14. 2. 25 a. nr. 254/233202. (3289)
- Arkibis, Mart Johannese p., v. a. Tallinna pol. 5. jsk. ülemalt 22. 7. 25 a. nr. 1740. (3292)
- Vinni, Elviine, v. a. Maidla vallaval. 14. 10. 21 a. nr. 875. (4590)
- Tell, Johannes, v. a. Lehtse vallaval 16. 7. 21 a. nr. 117. (4591)
- Püss, Aleksander, v. a. Nõmküla vallav. 5. 1. 25 a. nr. 5. (4592)
- Valts, Aleksander, v. a. raudteepolitsei ülemalt 10. 12. 19 a. nr. 2512. (4593)
- Kulbach, Oskar, v. a. Kapu vallaval. 28. 4. 21 a. nr. 282. (4594)
- Põld, Engelhard, v. a. Einmani vallaval. 22. 4. 27 a. nr. 357. (4595)
- Holm, Julie, v. a. Kapu vallaval. 1. 7. 21 a. nr. 286. (4596)
- Aron, Aleksander, v. a. 9. 3. 27 a. nr. 2574. (4597)
- Mühlberg, Rudolf, v. a. Lehtse vallav. 29. 4. 20 a. nr. 860. (4598)
- Truuman, Kristjan, v. a. Ambla vallav. 1919. a. nr. 106. (4599)
- Mätlik, August, v. a. Nõmküla vallav. 2. 4. 25 a. nr. 112. (4600)
- Lehepuul, Fekla, v. a. Panikovitshi vallaval. 18. 1. 21 a. nr. 478. (4658)
- Tibu, Stepan, v. a. Petseri vallaval. 17. 11. 20 a. nr. 101/32. (4659)
- Krasna, Peeter, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülem. 16. 3. 21 a. nr. 13632. (4660)
- Bersin, Anna, v. a. Rootovo vallaval. 20. 12. 26 a. nr. 794. (4662)
- Semjonov, Mihail, v. a. Petseri 1. jsk. pol. ülem. 14. 11. 23 a. nr. 279. (4663)
- Mäe, Stepan, v. a. Petseri vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 16/3. (4665)
- Nurm, Maria, v. a. Petseri vallaval. 26. 1. 21 a. nr. 156/39. (4666)
- Russakov, Andrei, v. a. Rootovo vallav. 2. 12. 24 a. nr. 48. (4661)
- Dobrovolski, Filip, v. a. Rootovo vallaval. 19. 12. 22 a. nr. 5. (4664)
- Korts, Arnold, v. a. Torma vallaval. 28. 11. 19 a. nr. 219. (4667)
- Kimask, Evdokia, v. a. Petseri vallaval. 28. 9. 20 a. nr. 147/29. (4669)
- Ilves, Marie, v. a. Petseri vallaval. 21. 1. 21 a. nr. 182/38. (4669)
- Kimask, Prokofi, v. a. Petseri vallaval. 23. 2. 20 a. nr. 192/9. (4669)
- Alanurm, Matrjona, v. a. Petseri vallav. 15. 1. 21 a. nr. 135/35. (4669)
- Leppik, Matrjona, v. a. Petseri vallav. 8. 2. 21 a. nr. 31/44. (4669)
- Oja, Aleksander, v. a. Meremäe vallaval. 30. 9. 23 a. nr. 487. (4669)
- Kuld, Natalie, v. a. Petseri vallaval. 31. 1. 21 a. nr. 38/41. (4669)
- Õllemeets, Peeter, v. a. Petseri vallav. 23. 2. 20 a. nr. 146/8. (4669)
- Leos, Marie, v. a. Petseri vallaval. 2. 9. 20 a. nr. 155/26. (4670)
- Kaasik, Anna, v. a. Petseri vallaval. 9. 2. 21 a. nr. 28/45. (4670)
- Müür, Feodor, v. a. Meremäe vallaval. 14. 3. 24 a. nr. 278. (4670)
- Lepiste, Marie, v. a. Petseri vallaval. 4. 2. 21 a. nr. 78/42. (4670)
- Põllumees, Agaija, v. a. Petseri vallaval. 27. 8. 24 a. nr. 36/26. (4670)
- Põllula, Matrjona, v. a. Petseri linna pol. ülem. 18. 12. 19 a. nr. 682. (4670)
- Vahva, Andrei, v. a. Meremäe vallaval. 20. 10. 23. a. nr. 508. (4670)
- Lillesaar, Vassili, v. a. Petseri vallav. 5. 2. 20 a. nr. 98/10. (4670)
- Lumi, Mihail, v. a. Petseri vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 69/4. (4670)
- Lilliaed, Jevdokia, v. a. Petseri vallav. 14. 5. 20 a. nr. 130/19. (4671)
- Serpova, Natalie, v. a. Irboska vallav. 9. 2. 21 a. nr. 8804. (4675)
- Kukk, Gustav, v. a. Undla vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 399. (5302)
- Hundt, Otto, v. a. Undla vallaval. 17. 12. 20 a. nr. 1522. (5303)
- Lenno, Alma, v. a. Aaspere vallaval. 1. 6. 23 a. nr. 63. (5304)
- Pusanov, Isak, nr. 1390. (5466)
- Säälik, Liisa, nr. 1322. (5466)
- Rodionova, Tatjana, nr. 290. (5466)
- Revunova, Nastasja, nr. 1817. (5466)
- Saarin, Semjon, nr. 456¹. (5466)
- Pärn, Johannes, nr. 509. (5466)
- Koschelev, Ivan, nr. 134. (5466)
- Kuleva, Marina, nr. 1741. (5466)
- Paschenkova, nr. 279. (5466)
- Pedov, Stepan, nr. 794. (5466)
- Mikulín, Mihail, nr. 402. (5466)
- Õunapuu, August, nr. 175. (5466)
- Anderson, Marie Jakobi t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 11. 12. 19 a. nr. 1793. (5501)
- Ilves, Liisa Jaani t., Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 10. 12. 19 a. nr. 1682. (5502)
- Kriina, August Gustavi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 4171. (5503)
- Pesser, Voldemar Antoni p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 5. 12. 19 a. nr. 7841. (5504)

- Rodionov, Dementi, nr. 70. (5466)
- Laigar, Marie Karli t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 3747. (5505)
- Loigo, Alma Karli t., v. a. Balti puuvillavabriku pol. jsk. ül. 10. 5. 25 a. nr. 299047. (5506)
- Varipuu, Voldemar Villemi p., v. a. Balti puuvillavabriku pol. jsk. ülemalt 3. 11. 23 a. nr. 98/084043. (5509)
- Abrams, Julie Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 3790. (5511)
- Kuuskmann, Liisa Eduardi t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 4105. (5512)
- Sikk a, Johan Mihkli p. (5513)
- Eesti, Karl Jaani p., v. a. Balti puuvillavabriku pol. jsk. abikomissarilt 12. 6. 26 a. nr. 587/314305. (5514)
- Vahter, Hans Jaagu p., v. a. Kabala vallaval. 17. 4. 20 a. nr. 696. (6478)
- Repnau, Alma Julie t., v. a. Kudasoo vallaval. 13. 2. 20 a. nr. 459. (6470)
- Kurnim, Johannes Hansu p., v. a. Kuivajõe vallav. 4. 2. 20 a. nr. 329. (6471)
- Preimann, Gustav, v. a. Kiiu vallaval. 4. 3. 20 a. nr. 596. (6472)
- Matvei, Madis Tõnu p., v. a. Kuivajõe vallaval. 14. 6. 20 a. nr. 1136. (6473)
- Jakobson, Voldemar Gustavi p., v. a. Ravila vallaval. 23. 3. 20 a. nr. 586. (6474)
- Böstroov, Aliide Augusti t., v. a. Ravila vallaval. 27. 4. 20 a. nr. 596. (6475)
- Kõrven, Alviine Mari t., v. a. Peningi vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 220. (6477)
- Laigar, Karl Villemi p., v. a. Kudasoo vallaval. 13. 5. 24 a. nr. 31. (6468)
- Kont, Jaan Mihkli p., v. a. Kuivajõe vallaval. 27. 2. 20 a. nr. 765. (6469)
- Parm, August Juhani p., v. a. Alavere vallaval. 6. 3. 20 a. nr. 657. (6466)
- Otsep, Anton Jaani p., v. a. Ravila vallaval. 24. 1. 21 a. nr. 801. (6477)
- Kull, Mihkel Jüri p., v. a. Kuivajõe vallaval. 8. 6. 20 a. nr. 1134. (6465)
- Rämseel, Liisa Johannese t., v. a. Kogula vallaval. nr. 138. (6729)
- Aun, Ado Johannese p., v. a. Vigala vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 688. (6730)
- Ots, Voldemar Liisu p., v. a. Kogula vallaval. 17. 4. 23 a. nr. 52. (6731)
- Koppel, Dionisi Johani p., v. a. Massu vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 526. (6732)
- Voormann, Johannes Jaani p., v. a. Laiuse vallaval. 21. 10. 24 a. nr. 119. (6736)
- Pact, Miina Jaagu t., v. a. Abroka vallav. 21. 5. 25 a. nr. 340. (6735)
- Lõhmus, Sinaida Tooma t., v. a. Mustjala vallav. 14. 1. 20 a. nr. 455. (6737)
- Aro, Jaan Ado p., v. a. Veltsa vallaval. 1919 a. nr. 19. (6738)
- Tamm, Mart Mardi p., v. a. Veltsa vallaval. 1919 a. nr. 389. (6739)
- Virak, Johan Johani p., v. a. Tahkuranna vallaval. 15. 2. 22 a. nr. 442. (7504)
- Tief, Marie Madise t., v. a. Lelle vallav. 10. 8. 20 a. nr. 511. (7505)
- Jansson, Marie Mihkli t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 20. 12. 19 a. nr. 5599. (7506)
- Shants, Aleksander Liisa p., v. a. Seliste vallav. 18. 12. 24 a. nr. 210. (7507)
- Kirkmann, Ernst Kustase p., v. a. Uue-Vändra vallaval. 26. 2. 21 a. nr. 944. (7508)
- Hendrikson, Martin Jakobi p., v. a. Tõstamaa vallaval. 19. 1. 20 a. nr. 389. (7511)
- Altman, Anna Ado t., v. a. Koonga vallaval. 4. 4. 22 a. nr. 1287. (7513)
- Leas, Nikolai Georgi p., v. a. Kihnu vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 42. (7515)
- Kivimurd, Julie Karli t., v. a. Koonga vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 559. (7516)
- Kruuse, Artur Hendriku p., v. a. Koonga vallaval. 14. 1. 20 a. nr. 857. (7517)
- Köster, Vladimir Aleksei p., (16 aast. vana) v. a. Tall. sadama jsk. politseikomissarilt 1926 a. (7518)
- Peklevkin, Joosep Ivani p., v. a. Peipsiäärese vallaval. 15. 3. 23 a. nr. 28. (7753)
- Tors, Salme Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 4278. (7754)
- Kirje, Grigori Amose p., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 21. 4. 22 a. nr. 1899. (7755)
- Vuks, Viktor, Daaveti p., v. a. 3. jsk. politseikomissarilt Tartus 21. 3. 27 a. nr. 2849. (7756)
- Luksepp, Anna Hansu t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 26. 11. 19 a. nr. 1031. (7757)
- Laurson, Jaan Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 2219. (7758)
- Silm, Jaan Malle p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 30. 12. 19 a. nr. 6017. (7759)
- Sorok, Ida Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 22. 12. 19 a. nr. 6980. (7760)